

Inserati se sprejemajo in volja  
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,  
12 „ „ „ 2 „  
15 „ „ „ 3 „

Pri večkratnem tiskanju se  
ena primerno zmanjša.

#### Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana  
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opraviščno  
(administracija) in ekspedicija na  
Dunajski cesti št. 15 v Medija-  
tovi hiši, II. nadstropji.

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

#### Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.  
Za pol leta . . . 5 „ — „  
Za četrt leta . . . 2 „ 50 „

#### V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.  
Za pol leta . . . 4 „ 20 „  
Za četrt leta . . . 2 „ 10 „

V Ljubljani na dom pošti  
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo na Dunajski cesti  
št. 15 v Medijatovi hiši.

Izhaja po trikrat na teden in  
sicer v torek, četrtek in soboto.

V Ljubljani, 31. julija.

O znanih, zadnjih volitvah v Trstu je bilo  
pred in potlej po vseh časopisih mnogo čitati.  
Res so tržaške volitve v mestni zastop po-  
menljivše, kakor ktere koli druge mestne vo-  
litve, ker mestni zastop v Trstu je tudi de-  
želni zbor.

„Slovenec“ je o tem molčal, ker se v  
ptuje reči nerad vtika; tudi je molčal, ker se  
prepira rad — dokler naj dalje mogoče —  
ogiblje. A zdaj, ko so zmešnjave tolike, da  
se celó govori, da lahko mogoče niti cesar s  
cesarico, niti cesarjevič s svojo soprogo ne  
bota v Trst prišla in se je vse to naj več po  
lastnem zadovoljenju zgodilo, moramo vendar  
besedo spregovoriti. Dalje je postopanje pri  
volitvah v Trstu tudi za nas in naše prihodnje  
volitve tako podučljivo, da bi se nam ne zdelo  
prav, naj bi o tem še dalje molčali. Iz pri-  
jateljskih dopisov posnamemo le toliko, kolikor  
reč mirno pojasnuje; vse, kar je trdega in  
nepotrebnega, opustimo.

Nek tržaški rodoljub nam je te dni pisal  
sledede: Ker se vedno še kaj o tukajšnih vo-  
litvah govori in piše, naj mi bode dovoljeno  
pojasniti nekoliko volitev v IV. okraju tržaške  
okolice. Marsikteri sedaj z glavo zmaže, se po-  
prašuje, kako da je do tega prišlo, da se je  
vrnil v okraj, lah — progresist. Sicer se  
tega sramotnega propada ta in uni dolži in  
natolcuje, a propada prvi vzrok so tako zvan-  
i voditelji, oni kateri se radi narodnjakom pri-  
števaajo. Celih 9 let je ta okraj častno za-  
stopal vrli gospod vit. dr. Loser, možak, ka-  
teri se nikdar ni bal napadov nasprotne stranke  
in akoravno večkrat javno napadan in zaame-

hovan, vendar stal je kot kraški hrast, kate-  
rega najsilnejša burja ne more omajati. Geslo  
njegovo je vedno bilo: Vse za vero, dom, ce-  
sarja, in za to geslo se je vedno bojeval z  
besedo, peresom in djanjem; ali ker je na  
njegovem geslu vera prvo mesto zasedla mu  
je najbrže to v domačem taboru nasprotnikov  
porodilo.

Ko so letos volitve razpisane bile, najpred  
je od neke strani glas izšel, da dr. Loser več  
ne kandiduje; pozneje se je pa kar naravnost  
reklo, da dr. Loserja ne bodo več za kandi-  
data postavljali, kajti je preveč klerikalen in  
prijatelj duhovstva, in to proglašali so celo  
taki, kateri za prvake in voditelje hočejo ve-  
ljati. In žalibog, da je ta glas našel godna  
tla, kajti, ko se je začelo o kandidatih resnobno  
govoriti, dr. Loserja več nobeden omenil ni,  
ampak začeli so predlagati tega in unega, tako  
da je zaporedoma prišlo 7 kandidatov na  
dnevni red, in volilci so bili tako zmešani, da  
zadnjič sami niso več vedili, koga bodo volili.  
In v tej zmešnjavi se je društvo „Edinost“  
prav žalostno obnašalo — shod za shodom je  
bil napovedan, pri vsakem shodu drug kand dat  
predlagan, pa akoravno je to društvo tarnalo,  
da ni kandidatov na razpolaganje, vendar ono  
ni stopinje storilo, ali skušalo, da bi se bil  
vrli možak, edini strokovnjak v šolskih zade-  
vah, kateri je ob enem tudi c. k. okrajni šol-  
ski nadzornik za okolico — ohranil in volil.  
Ali dr. Loser je klerikalec in prijatelj duhovnov,  
morda zato ni vreden zastopati okolice? Da  
se bode kaj takega v okolici dožvelo, kdo bi  
se bil tega nadejal! Dva dni pred volitvijo  
je, društvo „Edinost“ proglasilo za kandidata

nekega inženirja Živica, katerega pa v okraju  
nihče ni poznal.

Kak da je bil izid, je znano; kajti izvoljen  
je bil Lah, lastnik ladjotesalnice v Barkoli, ka-  
terega so vendar le nekateri saj po zunanem  
poznali. Sedaj se javka, toži, dolži in natol-  
cuje ta in uni — pa zastoni. Provročili so  
zmešnjavo ravno voditelji, da bi se bila ta  
zmešnjava poravnala še o pravem času in na  
dotičnem mestu, gotovo bi izid ne bil tako ža-  
losten!

„Edinost“ je pa tudi v petem okraju  
propadla. Tudi ta okraj je skoz več let vestno  
zastopal sedaj zopet izvoljen g. Burgstaller.  
„Edinost“ sama ga je drugokrat priporočevala,  
ljudstvo je tudi popolnoma njemu vdano, zato  
pa se je moglo vsakemu čudno zdeti, zakaj  
so hotli tega zastopnika odstraniti.

G. Burgstaller cika tudi na klerikalno stran  
in je tudi on velik prijatelj duhovščine; morda  
zato ni tudi on več sposoben zastopnik okolice,  
kakor dr. Loser ne! Začelo pa se je zdaj ču-  
diti (resno in hinavsko!) ter tudi tožiti duhov-  
ščino trž. okolice, da se nekako mrzlo obnaša in  
nobenega pravega zaupanja do delovanja društva  
„Edinosti“ nima! Od duhovščine se tirja, naj  
bi šla v prvi vrsti v boj, naj bi agitirala in  
k zmagi pomagala; ali kadar je šlo za postav-  
ljanje kandidatov, se nanjo nikdo ni oziral,  
marveč se je skušalo odstraniti može, do ka-  
terih ona največji zaupanje ima? Sedaj pa,  
ko je vojna zgubljena, se pa nad duhovščino  
vpije, da ni narodna, in da se za volitve ne  
briga. A dokler bote odstranovali možake,  
kakor je g. dr. Loser, toliko časa tudi du-

## Spomini na veliko slovansko romanje v Rim l. 1881.

(Spisuje M. Mihajlev.)

V Ankoni; odhod v Laureto in nazaj  
29. junija.

(Konec.)

Potem pa smo šli se okrepčati v razne  
gostilnice. Mi smo imeli priporočilo in vizit-  
karto za hotel „Roma“, kjer nas je bilo še  
več Slovencev. Tudi tukaj so nas hotli ope-  
hariti, pa nenadoma izvleče vun moj tovarš  
omenjeno obiskovalnico, na kateri je bila tudi  
cena jedi zaznamovana; ker nas ni mogel tako  
Lah oslepariti tirja pa na surovi način vsa-  
kega „mancija“ ali dar v roko, in to za revno  
in surovo juho in malo črnega mesa! Pač čez  
vso mero nadležni so zares ti Lah, kamor  
koli prideš. To ravno stori, da se mora po-  
potnik pred namenjenim odhodom potovanja  
naveličati. Če se jim pa ne da, spremenijo  
svoj „benedetto“ brž v „maledetto“! Ko si  
po slabem obedu mestice ogledamo, se vrnemo  
zopet vsi skupaj k blagoslovu v sv. hišico.  
Tú dobi vsak romar malo svečico v roke,  
ktero prižgemo, ko nam je imel dati blago-

srčni, preprijazni o. Fudžinsky blagoslov z  
Najsvetejšim. Po končanem blagoslovu oddamo  
zopet sveče z malim „obolom“, ali milošnjo  
za svetišče, ter se podamo na vabilo omenje-  
nega patra v zakladnico, ktera je veliko po-  
slopje, palači podobno, tik bazilike. Vrednost  
vseh darov in zakladov, kakoršnih še človek  
ni nikjer ni vidil niti slišal, se ceni tú na  
mnogo milijonov, akoravno je bila ta zaklad-  
nica že večkrat od samosilnikov oropana. Že  
Napoleon I. jo je 1797 dal oropati za 17 mi-  
lijonov frankov vrednosti. Tudi pri zadnjem  
napadu Pijemontezev po bitvi pri Castelfidardi  
je trpela od zmagovalcev mnogo škode. Da  
bi se ta škoda poravnala, je kralj Viktor Ema-  
nuel, kateri je sam kmali po omenjeni bitvi sv.  
hišico obiskal, dovolil prostovoljne zbirke na-  
birati, ter je sam na čelu zbirk zapisal ali  
objubil dati 50.000 lir, pa jih ni, — kakor  
je omenjeni pater natihoma opazil, — nikdar  
dal! Res „galantuomo“, kralj „poštenovič“ je  
bil to, kakor ga Lah imenujejo! Nazaj grede  
na železnično postajo nas spremlja rahli dež,  
kar nam je po toliki vročini res dobro djalo.  
Pa tudi vtisi sv. hišice nam ostanejo nepopla-  
ljivi. Vstopivši v vlak ob 6. zvečer zapojejo

Čehi zopet lepo Marijno pesem sv. hišici lo-  
retski v slovo. Ko pridrdramo zopet v pred  
omenjeni tunel, se v temi vsred te mišje luknje  
naenkrat parni stroj ustavi, tako da vlak ne  
more naprej. Vsi smo v strahu, kaj more  
nek to biti! Stroj brizga in piha, Lah pri  
stroju kolnejo, nas pa groza v tej zares pek-  
lenski temi obhaja. K sreči začenja za nekaj  
minut vlak naprej ležiti, tako da smo zopet  
prosteje dihati. To je bilo ravno sred tunela.  
Vboge češke gospe so bile vse v groznem  
strahu, in kdo bi ne bil? Rekli so, da se je  
bil stroj malo pohabil, drugi pa so menili, da,  
ker je bil vlak z samimi romarji napolnen, so  
nas hotli zviti Lah le strašiti! Kaj je bil pa  
pravi resnični vzrok, da se je ustavil vlak  
ravno sred luknje, nismo mogli za gotovo zve-  
diti. Kar je strah še povečalo, je bila ta  
okolščina, da ima progla le en kolovoz! Pa  
zaupali smo na Mater Božjo, da nas ne bo  
pustila se pone srečiti.

Vrnivši se srečno v Jakin, najdemo tá  
zopet trumo nad 200 hrvaških svetnih in du-  
hovnih romarjev, ktere je med tem časom pri-  
peljal en lojdov parnik skoz Zader in Reko v  
Jakin! Samo lepe junaške postave. —

hovščina do voditeljev pravega zaupanja ne bode imela. — Do tu tržaški rodoljub.

Povsod stara, znana pesmica! Naj pred si liberalni voditelji domišljujejo, da so nedotakljivo visoki zrastle, da se mora tudi njih nazorom in naredbam vklanяти. Zato si tudi domišljujejo, da se volitve morajo dobro iziti, če se le oni za-nje potegujejo. Res se nadležno potegujejo, besed jim ne zmanjka, a na zadnje voziček pa le o blatu obtiči. Liberalci so zakrivili? Kaj še! Duhovščina je kriva; ta ni več narodna, ni hotla priporočene kandidate voliti ali še ne jih povsod toplo priporočevati.

Častita gospoda liberalna in druga, zapomnite si tržaške volitve, pa še katere druge! Slovenska duhovščina je in bo narodna; pokazala je to vselej in pri vsaki priliki in ne mara bo treba še marsikaterikrat to pokazati. Takrat — nadejamo se in smo prepričani — da častita duhovščina bo na svojem mestu.

A nikar pozabiti, da duhovščina je naj pred katoliška, katoliški so tudi vsi Slovenci. Če liberalni, vsiljeni voditelji nimajo vspeha, ga tudi že sami po sebi imeti ne morejo, naj pripisujejo to sami sebi in svojemu napačnemu ravnanju, nikar pa duhovščine dolžiti, naloževati in obrekovati; vsak razumen poštenjak vendar le vé, kako je in na vse zadnje zgubijo nepoklicani voditelji pri volitvah in na veljavi; slabo vojeni Slovenci pa hlapčujejo. Naj bi tako ne bilo!

### Zaup ali trepet?

„Še štiri leta in „gorje“ bo svetu“ je nekdo nedavno zatrdoval, kazaje na oblačno politično nebó. Politično nebó je res oblačno: Stiske vsih stanov, razun nekoliko zgornjih: duh nezadovoljnosti, upora in zlobe; turško, egiptovsko, judovsko in še marsikatero nerešeno vprašanje; francoski rudečkarji, laški oglarji, peklenški framasoni po celem svetu. Res, prav veseli in prijazen prizor to nikakor ni; a vendar podlaga temu „gorje“ pa spet ni tako trdna in gotova, kakor se nekateri bojé.

Znano je namreč staro prerokovanje:

„Quando Marcus Pascha dabit,  
Et Antonius Pentecosten celebrabit, (pentecostabit)  
Et Joannes Christum adorabit:  
Totus mundus vae! clamabit!“

Kaj pomeni? Kdaj je nastalo? Kaj je misliti o njem?

Kedar sv. Marka pride na Veliko Noč, sv. Anton na Binkošti, pa sv. Janez Kerst. na sv. Rešnj. Telesa dan: Klical bo ves svet gorjé! Sv. Anton Pad. umrl je l. 1231. in praznik presv. rešnj. Telesa, o katerem govori prerokovanje, vpeljan je še le po papežu Urbanu IV. l. 1264. — tedaj so besede prerokovanja k večem iz druge polovice 13. stoletja. In od takrat se prerokške besede vsako stoletje uresničujejo, pa samo do zadnje vrste. Vsacih sto let namreč enkrat zadene sv. Marka god (t. j. 25. aprila dan) na Veliko Noč. Tako je bilo l. 1451., l. 1546, l. 1666, l. 1734. A nikoli se še do sedaj tiste leta ni zgodilo kaj tako strašnega silnega, da bi bil ves svet klical gorjé! Sicer je bila l. 1451 krvava Husitska vojska; l. 1546. vojska med cesarjem Karolom V. in šmalkadsko zvezo; l. 1666. na Angleškem krvavo preganjanje katoličanov; l. 1734. prekucije in boji na Poljskem — ali vse to zadelo je le posamezne dežele ali narode, kaj takega se ni zgodilo, da bi bil ves svet primoran bil gorjé klicati. Stiska, ki je sploh trla Evropo in Azijo, je bila u. pr. kuga, ali one stoletja, ko je razsajala, nikoli se ni velika noč obhajala sv. Marka dan. Pretečene stoletja se tedaj nikoli ni uresničilo omenjeno prerokovanje, in po preteklosti soditi smemo tedaj mirno pričakovati leta 1886., v katerem bodo vsi omenjeni godovi res zopet zadeli na imenovane dni.

### Politični pregled.

V Ljubljani 31. julija.

Avstrijske dežele.

**V Spletu** (Spalatro) so priborili narodnjaki večino v srenjskem odboru, voljenih je 30 narodnjakov in le 6 lahonov. Splet je tedaj za Ljubljano prvi kraj, ki je otrešel tuji

jarm. Od vseh krajev so čestitali narodnjakom, pa zakaj bi se ne radovali, ker lahoni bi bili, kakor pišejo, vse gospodarstvo spravili na nič, pod plaščem vatavovernosti so zapravljali srenjsko premoženje. — Sedaj naj pa še kdo reče, da je narodnostno vprašanje jalovo vprašanje, ako se povsod kaže, da se vatavoverci pokrivajo s plaščem vatavovernosti v dosego sebičnih namenov.

### Kaj se bere po časopisih?

„Tirol. Volksblatt“ piše: Med čudnimi rečmi, katere doživimo dan danes, je pač to najbolj zanimivo, da se tista stranka, na katero se končno vendar le vlada opira, kedar kaj važnega hoče doseči, sme psovati in zaničevati, a zaničuje jo taka stranka, ki je v službi vladini in je popolaoma od nje zavisna; treba bi bilo le vsjeti napeti, in to stranko bi mislo vse hujskanje.

Kakor omenjemo, te besede ne stoje v „Slovincu“, niti v kakšnem slovenskem časopisu, dasiravao bi bile tudi kaj umestne na naše zadeve, marveč te besede nahajamo v „Tir. Volksblatt“ in so obrnjene na vcenitev poslopij, katere, se ravno sedaj tam obdačujejo. Posl. Zallinger je pisal o tem brošuro, da bi ljudstvo poučil in obvaroval več škoda, a razjasnil tudi, kako se je ta postava na Dunaji rodila, o brošura je zapadla obsodbi, sedaj pa pripovedujejo cesarski uradniki kmetom: za ta davek se imate zahvaliti svojim poslancem ti barantajo za šolske postave, ki morate potem z davki plačevati, in to bode trajalo toliko časa, da se vam bodo oči odprle, in boste izvolili drugačne može. — (Naj se imena spremene, drugo vse velja o naših zadevah.)

**Iz Čeruoivc.** 26. julija se je otvoril kongres grško-vzhodne cerkve. Pred zborom je bila služba Božja, potem so se podali v nadškofovo palačo. Ces. komisar, dež. predsednik Alesani, je otvoril kongres, ter povabil metropolita, naj prevzame predsedništvo. Povdarjal je ces. namestnik cesarjevo milost do grško-vzhodne cerkve. Zbrani so mu pritrjevali.

Metropolit Morario Andrievič je povdarjal važnost cerkvene avtonomije, in se je zahvalil presvitlemu cesarju. Zbor bode poslal zahvalno

### Nektere misli o zvezdoslovji.

Mogočno se vozi bliščeče solnce na zlatih kolih po jasnem obzorju. Od zgodnjega jutra do poznega večera razveseljuje in oživljuje mrtvo naravo s toploto in lučjo ter tako zvesto dopolnjuje dnevno svoje delo. Ko se polagoma bliža zatonu, ko še žarke svoje opira po zelenih hribih, ko še milo pogledáva v mirno dolinico, potem pa vzame od nas slovo, razgrne temna noč skrivnostno svoje krilo po cvetočih livadah. Ljubeznjivi krilatci še niso utihnili s svojimi duha povzdigajočimi melodijami, ampak pojo hvalne pesmi dobrotljivemu Stvarniku. Marljivi ratar, utrujen od dnevnega dela, počiva v hladu dobrodejne sapice ter se radostno ozira tje v jasno nebo, kjer mu milo sveti bliščeča večernica, kjer miglja lučica pri lučici — „zlatih čeda zvezd“, ktere v jasnih nočeh vabi skrbna pastarica, luna, na pašo višnjevega neba. Sladki senj je zazibal vso naravo k počitku, da se zopet prebudi k novemu življenju, kajti črna noč vam rodi zopet beli dan, ko nas svitla danica pozdravlja s svojim bleskom, ko se zlata zarija razliva čez gore in nas škrjanček z jutranjo svojo pesmijo vabi duha povzdigniti k Bogu, k izviru vsega dobrega.

Solnce, luna in zvezde tedaj, kratko, zvezdnato nebo je predmet zvezdoslovju. Že v sta-

rem času je znanost ta zanimala največe duhove. A ukljub mnogostranskemu njihovemu preiskovanju niso vendar mogli priti do pravega vspeha. Veljal je kot glavni zakon nebeškim telesom uk Ptolemejev, osnovan na golem videzu, da namreč zemlja miruje, a solnce in luna se sučete okoli nje. Pa že tudi nekteri stari Grki so dvomili o zemljinem mirovanju. Tako je trdil Hiketa, da se zemlja ziblje, tako Filolaj, da se zemlja, solnce in mesec sučejo okoli nekega ognja, Heraklid in Ekfant, da se vrti zemlja okoli sebe od večera proti jutru. („Zora“ II.)

Stvaritelj sedanje astronomije ali novega zvezdoslovja je pa Kopernik. Po njegovi osnovi stoji solnce v središču sveta, okoli njega pa se vrté planeti z našo zemljo vred po okroglastih potih. Razširjatelj Kopernikovih nazorov, Galilej, je pokazal, da imajo nekteri planeti spremljevalce, lune, ki se tako sučejo okoli njih, kot luna okoli naše zemlje. Videl je namreč s svojim teleskopom Jupitra, vrtečega s svojimi lunami krog solca, lune pak vrteče se se okoli njega. V početku sedemnajstega stoletja je Kepler našel pota, po katerih se sučejo planeti krog solca in s pomočjo teh priborjenj je dokazal Newton zakon tiste nevidne moči, ki veže svetove s solncem in med seboj.

Tako je zvezdoslovje počasi, po lestvici,

napredovalo, človeku so se odprle mnogotere skrivnosti B-žjega stvarjenja in dandanes je dospelo zvezdoznanstvo do visoke stopinje. Res je, da se tudi naj boljšim daljnogledom še ni posrečilo razjasniti vsake nebesne prikazni, a vendar moramo priborjenja človeškega duha na tem polju občudovati.

Bistri duhovi zvezdogledov so nam pokazali mnogovrstnih zvezd; med temi so naj imenitniše solnce ali stalne zvezde, nepremičnice, ki imajo lastno svitlobo in vroče svoje žarke pošiljajo tudi drugim svetovom, ki brez vsake podpore kakor tudi one same, prosto plavajo v nezmernem svetovnem prostoru. Ti svetovi tako plavajo krog njih, kot naša zemlja krog solca in imajo tudi spremljevalce.

Drzoviti zvezdoznanci trdijo še več. Menijo namreč, da so vsa solca s svojimi planeti in lunami po težni moči združeni v eno samo telo — v rimsko cesto, ki se z vsemi svetovi suče, vendar tako, da zvezde med seboj svojih daljav ne zgubijo. Lune bi se potem četverno sukale, okoli sebe, okoli planeta, ž njim okoli solca in še s solncem na rimski poti, (Vertovec.)

Druga vrsta imenitnih zvezd so planeti ali premičnice. One so med vsemi zvezdami naši zemlji najbližje; premičejo se v velikih kolobarih krog solca in so po naravi temna nebesna trupla, ki pa dobivajo svitlobo od

pismo presvitlemu vladarju, volijo se potem opravičniki. Seja je bila v petek potem.

#### Vnanje države.

**Iz Bolgarskoga.** Minister ruska dr. J-reček je imenovan za predsednika vednostnega odbora in prvega voditelja državne knjižnice. Ko stanamreč prišla ruska generala Kauibars in Sobolev v Sofijo in se imel sestaviti nov kabinet, prosil je J-reček kneza, naj bi mu odvzel te službe, knez ga je uslišal, dasiravno bi ga bil rad še imel v ministertvu. Knez je namreč sestavil novo ministertvo, in je poklical nekdanje konservativne ministre v svoj svet, jedno izpraznjeno mesto se bode dopolnilo, kedar pride knez Aleksander od vojaških vaj.

**Iz Pariza** 29. julija zvečer. Vseled glasovanja v zbornici; po katerim se ni dovolil kredit za varovanje sueškega kanala (9 $\frac{1}{2}$  milj) podali so se ministri k predsedniku, da mu dajo ostavko. Grevy je prosil ministre, naj poslujejo naprej, dokler se ne osnuje novo ministertvo.

**Iz Pariza** 27. julija. Ministrski predsednik, Frejcinet, je povedal v zbornici, da je Turčija sedaj pripravljena v Egiptu posredovati. Dalje pravi, da pričakuje še daljših in bolj natančnih naznanil in želi se zaradi tega, dogovoriti z Angležko. On tedaj zahteva, da se obravnava zastran egiptovskega posojila dene iz dnevnega reda do sabote.

**Iz Londona** 28. julija. Gladstone je rekel v spodnji zbornici, da Angležka sprejme sovdeleževanja sultanovo, vedela bi rada, koliko bode vojakov in kedar se bodo odposlali. On je tudi zahteval, da naj sultan precej in predno še odpošlje vojakov, razglasi Arabi-pašo za vataša.

**Iz Carigrada** 26. julija. Muktar-paša je imenovan za predsednika komisiji za odpošiljanje vojakov v Egipt. — Gubernator v Damasku je ukazal prijeti več šeišov (poglavarjev beduinov), ki so iz Egipta semkaj prišli. — Arabi-paša ostane pri svoji besedi, da hoče

vse mohamedanstvo sklicati na sveto vojsko (požiganje, umor ali sužnost.)

**Seja pri konferenci** 26. julija je trajala pol tretjo uro. Porta bi še zmirom rada nekaj dosegla z obotavljanjem, Angležka pa in Francoska hočeta stvar v hitri tek spraviti. To je tudi treba, ker Arabi paša je sedaj povsod gospodar, in večja angležka armada more odjadrati še le meseca avgusta. Dosihmal pa Arabi lahko napravi mnogo neprihlik. Povsod se morejo ladije blizo, tedaj silita Angleži in Francoz na hitro rešitev.

Poglejmo si stvar, kakor se nam dozdeva bolj nadrobno, in razložimo si to po svoje. Nočemo soditi, kdo ima prav, ampak pogledjmo, kako se je stvar vršila, kolikor je javno znane. — „Egipt Egiptanom“ je bil vso pomlad bojni klic, Arabi je pridno štrono mešal, Turek pa je na skrivnem pogum dajal; Evropejce so začeli moriti v Aleksandriji, pripravljali se za vojsko, velevali so sultana pri-govarjale, naj on, ki je vrhovni vladar, mir napravi v Egipt. Poslal je sultan v Egipt Derviš-pašo, ki je prinesel Arabiju odlikovanje.

Prišle so angleške in francoske ladije pred Aleksandrijo, iz Kahirae je bežalo vse prek, Arabi je govoril tujcem: ne bojte se, a smrtna nevarnost jim je povsod žugala; angleškim barkam je rekel: glejte buče, ki tam pred Aleksandrijo plavajo, on pa je oboroževal tranjave okoli Aleksandrije. Angleški admiral žuga z bombardiranjem, ako ne ustavijo dela; Arabi paša pa reče: saj nič ne delamo. Gladstonu pa je pisal: prvi strel iz angleških bark bode smrt vsem Evropejcem, vnela se bode sveta vojska, egiptovskih dolgov ne bode nihče več plačeval.

Angleži so razdejali trdnjave pri Aleksandriji, nekaj mesta so razrušile njih krogie; Arabi paša je spustil jetnike, ki so po mestu ropali in požigali. Vsak bi bil mislil, čemu sedaj konferenca, a evropski diplomati so še zmirom vabili Turka k posvetovanji (gotovo le zavoljo lepšega) in glejte: Turek pravi: po-

sredoval bodem, ter poslal vojakov v Egipt. Sedaj je pa Gladstone postal vedičin, ter je pustil prašati, kedar se bode to zgodilo in koliko bode vojakov? in je pristavil: Arabi paša naj se razglasi za upornika. — Turek odgovori: Angleži naj se umakajo iz Egipta, dokler se to ne zgodi, vojakov ne pošljemo v Egipt, tudi ne bomo razglaševali Arabi-pašo za upornika. — Tako diplomati drug drugega za nos vodijo, a Turek bode bržkone sam sebe ogoljufal, Angleži so predaleč šli, imajo preveč zgubiti, zato bodo neradi odje-njali, Francozje pa cincajo sim in tje. Angleži pa vabijo k vdeleževanju Italijo, tudi Španija bi rada katero vmes rekla; kaj pa, ako se na zadnje kaj tacega ne skuha, kakor pri Berolinškem miru, pri katerem so Angleži dobili otok Cipraki?

**Angleži** so posedli Ramleh, in s tem so zavarovali dotok vode v Aleksandriji. To mesto dobiva vode iz kanala Moharram-bei, ki se napaja iz Mahmudieh kanala. S parnimi stroji vzdigujejo vodo na grič Kom-ed-Dikke, kadunja (reservoir) drži 10.000 kubikmetrov vode. Vodo so napeljevali l. 1858—1860, poprej so jo pa nabirali po kapnicah.

**Iz Aleksandrije** 24. julija. 4000 nevojakov dela pri okopih v Kfr-el-Devar. Tam so napravili Arabijevi vojniki troje okopov, ki se raztegujejo od železnice do kanala. Drugi okopi so za prvimi 20, tretji za drugimi 50 metrov narazen. Arabi ima tam pripravljenih: 1 bataljon pehote, 1 baterija topništva in 2 trumi konjice, da se upre Angležem, ako se ti hote naprej pomikati.

Angleži bodo zasedli trdnjavo Murbeb in trdnjave, ki gospodarijo nad jezerom Mariut (Mareotis). — Arabi paša je pisal sultanu, on misli, da ni resnica, da bi turški vojniki prišli v Egipt, ako pa pridejo, bode se jim zoper-stavil. — Na razglas Khedivov pa odgovarja: armada bode branila deželo zoper angleško vojno.

solнца. Le ena polovica njihova, ki je k solncu obrnjena, je svitla, druga pa temna; zato imajo noč in dan in sebi primerne letne čase. Štejemo zdaj že nad dve sto premičn.c.

Najbolj čudapolne, pa tudi najmanj poznane so repatice, ki so zelo podobne premičnicam, kajti tudi one krožijo krog solнца. Vendar se pa tudi zelo ločijo od njih. Pri-kazujejo se redko, nimajo tako trde in jedr-nate tvarine, kakor zemlja ali pa druge pre-mičnice in kinča jih na solncu nasprotni strani žarkom podoben rep, kakor da bi solnce megleno tvarino repatično od sebe odbijalo. „Glava in megleni zavoj z jedrom sta glavna dela repatic“. Svitloba njihova je zelo različna, vendar je pa ne dobivajo od solнца, ampak imajo svojo lastno svitlobo.

Videli smo razne vrste nebeških svetov. Število njih je nezmerno in če pri vsem tem pomislimo še velikost njihovo, moramo nehoté vzkliskati: „Kolika je pač moč tvoja, Stvarnik neba in zemlje!“ „Kaj je človek, da se ga spominjaš, in kaj Adamov sin, da skrbiš zanj?“ In če gledamo v nezmerno morje brezštevilnih zvezd, posebno takih, ki jih ne vidimo s prostim očesom, nam polsijo srce s strahom in čudenjem; kažejo nam pa zopet dobrotljivost Gospodovo, ki pusti veseliti se življenja toliko milijonov umnih stvari, kajti na drugih svetovih so menda tudi umne stvari Božje; ne moremo si namreč misliti, da bi bile vstvar-jene nebeške te luči samo zavoljo nas. Vse-

mogočni duh, ki je vstvaril vse to, ki je prižgal vse te luči, jih pa tudi ohrani v svojem varstvu. Tako nam nezmerni ti prostori in svetovi kažejo ljubezen in varstvo Božje.

Napredovanje preiskovanja neba nam kaže pa tudi veliko moč človeškega uma. Rešil je ter rešuje vedno reči, ki so bile našim dedom še skrivnosti. Na nebu je človek postal v resnici prerok. S pomočjo spoznanih Božjih postav prerokuje on prikazni na nebu. Do minute natančno on oznanjuje solčno in lunino mrknjenje, prikaz zvezd repatic, napoveduje spremembe v vrtenju planetov. Kaj bo še dosegel duh človeški, kako bo presojeval človeštvo s svojimi deli, tega danes nikdo presoditi ne more.

Zvezdnato nebo, tako krasno in prijetno očem, nas pa še spominja našega poklica. Vsaka lučica, prižgana v slavo Božjo na nebesnem oeloku, nas opominja, da tam je naš pravi dom: „Nad zvezdami.“

„V nebesih sem doma.  
To glasno pričata  
Mi solnce, mesec bled  
In vsake zvezde sled.“

(Slomšek.)

Pogled v veličastno zvezdnato nebo nas odtrga od posvetnega hrupa, povzdigne duha našega v nadzemske višine, v duhovno, pre-mišljajoče in občudujoče kraljestvo. Priča tega naj so nam pesniki, ki se večkrat z orjaškim svojim duhom povzdignejo z zemske površine v nadzemske višine, opevajo nebeške hčerke ter slavé Stvarnika v njegovih delih. Ni ga

menda pevca, ki bi ne bil prepeval o solncu, o zvezdah ter slavil roditelja pevske svoje zmožnosti.

Zvezde so mornarjem vodnice, mornarjem, ki v tolikih nevarnostih plavajo v temnih nočeh po sredini širocega morja; zvezde jih varujejo zadeti na štrelečo smrtonosno skalo ter pogrezniti se v globino požrešnih valov. Zato se pogosto primerja ona čista Devica, ki nam je s svojim svetlim zgledom prava vodnica, s porodom Sina Božjega prava odpiralka nebeških vrat, z dobrotno danico, vodečo mornarje po temnih globočinah: „Ave maris stella!“ Pridobitke zvezdoslovnih preiskovanj so pa tudi zelo vplivale na druge vede, na poznavanje naravnih sil na zemlji. Opiraje se na svojo dušno zmago na nebu je začel človek zametovati marsiktere stare vraže in šege ter iskati novih priči moči svojega uma. Odprle so se človeku bukve mnogoterih skrivnosti. Uzrotil je protivno silo sirele, ter pokazal ji pota, po katerih se zgubi neškodljiva v zemljo. Napeljal je električno iskro po brz-javnih vezéh ter naučil jo razglaševati in naznanjati njegove misli krog in krog po širnem svetu. Vžugal je škodljivi sopar ter ga vpregel v ojnice soparne mašine, da prevaža njega in njegove pridelke iz dežele v deželo, na mokrem in po suhem.

Male te besede nam dovoljno spričujejo, kako lepa, pa tudi kako obširna da je veda zvezdoslovja.

J. L.

## Domače novice.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Učiteljska služba) je razpisana na mestnih deških šolah v Ljubljani. Plače je 700 gld. in starostne doklade. Prošnje do 20. avgusta pri ljubljanskem šolskem svetu.

(Preskušnja.) Pretekli mesec (25. in 26.) je delal preskušnjo za gimnazijo samo dr. Jan. Svetina. Pričakovali smo jih več.

## Razne reči.

— Dr. Leger, ki je bil unidan v Ljubljani, je profesor živih jurovskih jezikov v Parizu. Ondi razlaga slovanske jezike tako, da je ruski s književno povestnico zapovedan predmet, česki, poljski, hrvaškorski in bolgarski so pa svobodni. Imel je letos clo 40 slušateljcev. Tudi podučuje ruski jezik v vojaški štabski akademiji, kjer se odgojajo bodoči častniki vojne francoske, o katerih se tedaj misli, da jim je znanje ruskega jezika potrebno. Tudi v Berlinu se že dalje časa podučuje rusovščina v akademiji vojaški. Učil jo je prof V. Jagič, dokler je bil na vaučilišču.

— Izvestje za višo gimnazijo v Novem mestu (Rudolfswert) ima na čelu razpravo: Der absolute Genetiv bei Homer von Joh. Teutsch. Učitelj za navadne predmete je 15, med njimi štirje frančiškani. Kar je P. Ignacij od meseca decembra zaradi bolezni v začasnem pokoju, namestoval ga je P. Hugolin. Razun krščanskega nauka v nižji gimnaziji, latinščine v 1. in 2., pa slovenščine kaže se vse nemško. Konec prejšnjega leta bilo je učencev 172, letos v začetku 192, na svršetku 175. Nemcev je 15. Z odliko jih je opravilo 17, prvi red dobilo 100. Zrelotno skušnjo so delali vsi štirje osmošolci; izdelala dobro sta jo 2, eden je odstavljen za dva meseca, eden pa za celo leto. Prihodnje šolsko leto se prične 16. sept.

— Mrtulek, novo najdeni nad 20 sežnjev visoki slap pri Kranjski gori, razglasa g. K. v „Slov. Narodu“. Izvira ta slap izpod velikanske piramide snežnikov! Debela peč „Špič“ in dr. Od vasi „Gozd“ pod Kranjsko goro se gre kake 3/4 ure do hriba in potem še 1 3/4 ure do slapa. Dobro naj mu tekne, kdor ga gre gledat!

— Gospodarske razmere na Ogrskem se grozno hujšajo. V letu 1875 je bilo na nepremakljivem blagu dolga 205 milijonov gld. Ta dolg je zrastel v letu 1876 za 73 in v letu 1877 za 79 milijonov in danes je nepremakljivo blago na Ogrskem s 505 milijonov gld. obremenjeno. To je stopinja, ne dopušča niti naprej, niti nazaj; dolгови namreč ne bodo večji, pa tudi manjši ne, ker nobeden ne bo več denarja posojevati, pa tudi nobeden dolgov plačevati. Zemljiški posestniki so tako zadolženi, da so upniki v zadnjih petih letih 33 milijonov le zaradi tega zgubili, ker so bila zemljišča po nižji ceni prodana, kakor so bili na njih vknjiženi dolгови. Po javni dražbi je bilo prodanih v letu 1876: 12.982 zemljišč; v letu 1877: 15.965; v letu 1878: 16.285; v letu 1879: 19.213 in v letu 1880 19.213 zemljišč. V petih letih je tedaj nad 100.000 posestnikov propalo. Prašanje je: kdo je kriv tega nezasiščenega gospodarskega propada in kako bi se odvrnil?

— Ognja in — hudobnih ljudi varuj nas o Bog! V Nitri, županiji na Ogrskem, je pretečene dni 20krat gorelo, pridelkov več sto tisoč vrednih je uničenih. Ljudstvo je vse zbegano, a zločinca le ne najdejo. — Enake

tožbe se slišijo iz Kočevja, tudi tam gori sedaj na tem sedaj na unem kraji. Strašne so prirodne sile, a še huje je budoben človek.

— Novo jamo s kapniki so najdlj blizu Dorgali na otoku Sardinskem, 15 galerij se razprostira čez prostor, ki meri 2500 mtr. Tla so kakor iz naj lepšega basalta, in jedna vrsta stebra kakor bi bila iz belega marmorja. Pri svitu je razgled čaroben.

## Javne dražbe.

4. avgusta. 1. eks. drž. pos. Jos. Valenčič iz Bistrice št. 52 in Marija Sansa št. 17, 490 gld. Bistrica. — 1. eks. drž. pos. Antona Tomšič iz Knežaka št. 57 920 gld. Bistrica. — 1. eks. drž. pos. Mateja Smordu iz Koč, 1670 gld. Postojna. — 1. eks. drž. pos. Jurija Roč iz Jablanice, 1200 gld. Bistrica. — 1. eks. drž. pos. Janesa Beniger iz Dernovega št. 2250 gld. Bistrica. — 1. eks. drž. pos. Jožefa Sloga iz Male Bukovice št. 1090 gld. Bistrica. — 3. eks. drž. pos. Andreja Bevič iz Spodnjega Semonja. Bistrica. — 1. eks. drž. pos. Martina Sluga iz Verhnika 750 gld. Verhnika. — 4. eks. drž. pos. Jere Lovša iz Stoba. Kamnik.

5. avgusta. 1. eks. drž. hiše Nežc Pevc iz Nov. trga v Kamniku 450 gld. Kamnik. — 1. eks. drž. pos. Jožefa Mrak iz Kapljevasi 1200 gld. Kamnik. — 1. eks. drž. pos. Tomaža Zemljan iz Bistrice 3001 gld. Kamnik. — 1. eks. drž. pos. Matija Virant iz Pijave gorice 5612 gld. 20 kr. Ljubljana. — Povzeta dražba pos. Apolonie Pezdur iz Brezovice 600 gld. Ljubljana.

## Za romarje

je prav pripravna saj v nekaterih krajih:

## Trojna božja pot

s svetimi stopnicami (štengami) na Kranjskem.

Vredil g. A. Žlogar; z dovoljenjem vis. čast. škofijstva v Ljubljani.

Nevezana 30 kr., vezana v polplatnu z zlato obrezo 50 kr. in vse v platnu z rudečo obrezo 60 kr. Kdor za prodajo na stotine knjižic vzame, jih dobi mnogo cenejše.

Prvi del navaja zgodovinska sporočila o treh božjih potih s sv. stopnicami na Kranjskem: o sv. Joštu pri Kranji, o Novi Stiki pri Sodršici in Žalostni Gori pri Mokronogu.

Potem sledi nekaj molitev, n. pr. k Materi Božji 7 Žalost, litanije in pesem k žalostni M. B. Navk o počenjenju in obiskovanju sv. stopnic. Potem premišljevanje pri vsaki sv. stopnici in konecno nekaj molitev z odpustiki, n. pr. pred sv. Kržem, o sedanjih nevarnostih cerkve in kraji izdijeti.

Razun zgodovinskega dela je knjižica povsod pripravna, kjer koli se častijo sv. stopnice. (1)

Založila in prodaja

**Katoliška bukvarna**

v Ljubljani, na stolnem trgu št. 6.

Pred kratkim je prišlo zadnje izdanje knjige:

## Das arme Leben

und

bittere Leiden unseres Herrn Jesu Christi und seiner heiligsten Mutter Maria

nebst den

## Geheimnissen des alten Bundes

nach den Gesichtern der gottseligen Anna Katharina Emmerich, herausgegeben von P. Schmüger.

Sedaj je ta lepa knjiga dovršena, toraj ponavljamo svoje prejšnje priporočilo, ter želimo, da bi se ta izvrstna knjiga širila med občinstvo. Slehern, ki to bere, mora se čuditi, koliko novega in dosihmal neznanega se mu tu pripoveduje iz življenja in trpljenja Izveličarja sveta in njegove preblašene Matere, koliko novih krajev stopa tukaj pred njegovo duševno oko. Posebno zanimiva pa postane knjiga s tem, da ima izvirne, dosihmal še

nikjer natisnene slike, ki branje poočitujejo, ki se na tanko zlagajo z besedo, s katero je pripovedovala blažena Katarina Emmerich to v svojem zamaknjenju.

Spremljajmo pa spisatelja po posameznih oddelkih:

Die Schöpfung — Die Sünde und ihre Folgen. — Die allerseligste Jungfrau. — Die heiligste Menschwerdung. — Beginn des öffentlichen Lehrsandels Jesu. — Jesus predigt Busse und Taufe. — Jesus in der Wüste. — Hochzeit zu Cana. — Erste Osterfeier in Jerusalem. — Vom Schlusse des ersten Osterfestes bis zur Bekehrung der Samaritan am Jakobsbrunnen. — Jesu Lehrwanderung in der Landschaft Genezareth und an den Ufern des Jordan. — Vom zweiten Laubhüttenfeste bis zur ersten Bekehrung Magdalena's. — Jesu Lehren und Thaten in Kapharnaum und der Umgegend. — Die Bergpredigt. — Bekehrung der rückfälligen Magdalena bis Uebergabe der Schlüssel an Petrus. — Vom zweiten Osterfeste bis zur Rückkehr aus Cypern. — Erweckung des Lazarus. — Jesus im Lande der heiligen drei Könige. — Das bittere Leiden und Sterben unseres Herrn Jesu Christi.

(Ta oddelek razpada zopet v več raznih poglavij, ki ima posebne naslove, kakoršnih tukaj ne navajamo. Vstajenje. Nebvhod. Poslanje sv. Duh. Življenje Marije po Jezusovem vnebovohdu.)

## Zaznamek nekterih važnejših slik.

Die Schöpfung. — Der Sündenfall. — Die Anweisung aus dem Paradiese. — Die Arche Noe. — Der Thurbau von Babel. — Die Arche des Bundes. — Mariae Geburt, Opferung, Vermählung, Verkündigung etc. — Christi Geburt. — Die heil. drei Könige. — Johannes. — Jesu Taufe durch Johannes. — Die Versuchung Jesu in der Wüste. — Lehrwanderungen Jesu an den Ufern des Jordan. — Erweckung des Jünglings zu Naim. — Enthauptung des hl. Johannes. — Die Leidenswerkzeuge des Herrn. — Das Innere des Abendmahl Saales. — Jesus vor Kaiphas, im Kerker etc. Ecce homo. — Golgata. — Das Innere des hl. Grabes. — Der auferstandene Heiland erscheint seiner Mutter Maria. — Die Wohnung der Heiligsten Jungfrau. — Der Kreuzweg Mariae bei Ephesus. — Mariae Tod etc.

Dodan je tudi zemljevid Palestine (rials dr. Riess) in drugič tudi križev pot Jezusov (pot iz Gethsemane do Golgate).

Pa da knjige dalje ne hvalisamo, napotimo čč. čitatele na pismo prečastitega gosпода Petra Jožefa škofa iz Limburga do spisalca o Schmüger, ki se skrajšano glasi tako-le: „Die mir gütigst übersandte neue Ausgabe von den Gesichtern der gottseligen Anna Katharina Emmerich... kann ich nur mit der grössten Freude begrüßen und allen christlichen Familien zur Anschaffung aufs Wärmste empfehlen.“

Prečastiti gospod nadejajo se na konci stojega pisma, da bode ta knjiga najdlja pot v krščanske hiše, in da pride blagoslov Božji veram, ki bodo knjigo brali; blagoslov Božji bodi tudi v bogato plačilo spisovatelju za sestavo in izvrstnemu gospodu založniku, ki je knjigo, kakor se spodobi svetemu namenu, lepo opravil za kar mu bodo hvaležni verni od vseh krajev. (1)

Vsa knjiga pa stane, broširana 8 gl. 40 kr. jako lično vezana v izvirnih platnicah 11 gl. 76 kr. — Krasno vezana knjiga je razne cene do 25 gld.

Naročila sprejema

**Katoliška bukvarna**

v Ljubljani.

## Po znižani ceni

se dobivajo Slomšekovi zbrani spisi pri gosp. izdatelju Mih. Lendovškem v Ptuj (Pettau) in sicer: I. Pesni po 50, II. Basni in III. Životopi si po 70 kr. (8)

Pri istem oddajajo se tudi Val. Orožnovi spisi in to po 40 kr. broš. izvod.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jerič.